

M.A. (PART-II)
ECONOMICS
Development Economics
(PAPER – III) (DEC - 2017)

Q.P. Code : 11830

[Time: Three Hours]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. Attempt any Four Questions.
 2. All questions carry equal marks.

- Q.1** Explain **any two** of the following-
- a. Adam smith's theory of development
 - b. Low level equilibrium trap
 - c. The Big Push theory
- Q.2** Explain **any two** of the following-
- a. Absolute and conditional convergence
 - b. Growth models with poverty traps
 - c. Two sector models of endogenous growth
- Q.3** Explain **any two** of the following-
- a. Dependencia theories of development
 - b. Existing modes of production
 - c. Political stabilization cycles
- Q.4** Explain **any two** of the following-
- a. Under nutrition and labour markets
 - b. Theory of demographic transition
 - c. Harris Todaro Model of Rural Urban Migration
- Q.5** Write an essay on Dual economy models.
- Q.6** Write a note on Merged Bank Fund model.
- OR**
- Write a note on Development planning models.
- Q.7** Write notes on **any two** of the following-
- a. Joseph Schumpeter's theory of innovation
 - b. Golden rule of accumulation
 - c. Gender and development
 - d. Agriculture industry interrelationship
 - e. Solow Swan model
-

Q.P. Code : 11830

(मराठी रूपांतर)

[वेळ: तीन तास]

[गुण:१००]

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना: १. कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.
२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

- प्र.१ खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंचे स्पष्टीकरण द्या-
अ. अँडम स्मिथ यांची विकास शिध्यंत
ब. कमी पातळीचा समतोल साफळा
क. जोराचा धक्का शिध्यंत
- प्र.२ खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंचे स्पष्टीकरण द्या-
अ. सापेक्ष व सशर्त अभिसरण (convergence)
ब. दारिद्र्य सापळा व व्रद्धी सिद्धांत
क. अंतर्जात व्रद्धीचे व्दीसेत्रीय प्रतिमान
- प्र.३ खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंचे स्पष्टीकरण द्या-
अ. विकासाचा अवलंबित्वाच्या सिद्धांत
ब. अस्तित्वात असलेल्या उत्पादन पध्दती
क. राजकीय स्थिरीकरण चक्र
- प्र.४ खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंचे स्पष्टीकरण द्या-
अ. अर्धपोषण व श्रमबाजार
ब. लोकसंख्या संक्रमन सिद्धांत
क. हॅरिस टोडॅरो यांच्या ग्रामीण नागरी स्थलांतरच्या प्रतिमान
- प्र.५ व्दीअर्थव्यवस्था प्रतीमान यावर निबंध लिहा.
- प्र.६ एकत्रित बँक-फंड प्रतीमान यावर टीप लिहा.
किंवा
विकासात्मक नियोजनाचे प्रतिमान यावर टीप लिहा.

Q.P. Code : 11830

प्र.७ खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टिप लिहा-

- अ. जोसेफ शुंपीटर यांचा नाविन्य सिद्धांत
- ब. संचयनाचा सुवर्ण नियम
- क. लिंग व विकास
- ड. शेती व उदयोग यातील परस्पर संबंध
- ई. सोलो स्वान प्रतिमान

M.A.(PART-II)

ECONOMICS

Public Economics

(PAPER – IV) (DEC - 2017)

Q.P. Code : 11486

[Time: Three Hours]

[Marks: 100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. Attempt **ANY FOUR** questions.
 2. Figures to the right indicate full marks.

- Q.1** Explain the following: **25**
a. Voting rules.
b. Arrow Impossibility Theorem.
- Q.2** Discuss the following:- **25**
a. Lindahl's voluntary exchange model of taxation.
b. Welfare foundations of social cost-benefit analysis.
- Q.3** Examine the following:- **25**
a. Excess burden of a tax in a partial equilibrium framework.
b. Ramsey pricing.
- Q.4** Analyze the following: **25**
a. Incorporation of the government budget constrain in the traditional IS-LM model.
b. Relationship between tax, inflation and interest rates.
- Q.5** Elaborate the following: **25**
a. Macro economic effects of fiscal deficits.
b. Sargeant-Wallace hypothesis.
- Q.6** Explain the following: **25**
a. Decentralization theorem.
b. Flypaper effect.
- Q.7** Write notes on **(ANY TWO)**: **25**
a. Social welfare functions.
b. Wagner's law.
c. Harberger's model of incidence of corporation tax.
d. Ricardian equivalence.
e. Federal system in India.
-

Q.P. Code : 11486

[वेळ:३ तास]

[गुण:१००]

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना: 1. कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.
2. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

- प्र.१ स्पष्ट करा:- २५
अ) मतदानाचे नियम.
ब) अॅरो अशक्यता प्रमेय.
- प्र.२ चर्चा करा:- २५
अ) कराबद्दलचे लिंधालचे स्वेच्छा विनिमय प्रतिमान.
ब) सामाजिक खर्च - फायदा विवरणाचा कल्याणकारी आधार.
- प्र.३ परीक्षण करा:- २५
अ) आंशिक समतोल चौकटीत कराधनाचा अधिभार.
ब) रामसे किंमत तत्त्व.
- प्र.४ विश्लेषण करा:- २५
अ) परंपरागत IS-LM प्रतीमानात सरकारी ताळेबंद अवरोधाचा समावेश.
ब) कर, महागाई व व्याज दर यांतील संबंध.
- प्र.५ विस्तृतपणे स्पष्ट करा:- २५
अ) राजकोषीय तुटीचे समग्रलक्षी आर्थिक परिणाम.
ब) सार्जट - वॉलेस परिकल्पना.
- प्र.६ स्पष्ट करा:- २५
अ) विक्रेत्रीकरणाचे प्रमेय.
ब) फ्लाय पेपर परिणाम.
- प्र.७ टिपा लिहा (कोणतेही दोन):- २५
अ) सामाजिक कल्याण फलने.
ब) वॅगनरचा नियम.
क) निगम करांच्या आपातासंदर्भात हारबर्जर प्रतिमान.
ड) रिकारडीअन समकक्षता.
इ) भारतातील संघराज्य पद्धती.

M.A.(PART-II)
ECONOMICS
Agricultural Economics
(PAPER – II) (DEC - 2017)

Q.P. Code :09787

[Time: Three Hours]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. Question.No.1 is compulsory.
 2. Answer any three questions from the remaining six.
 3. All questions carry equal marks.

Q.1 Write short notes on **any three** of the following:-

- a) Role of agriculture in India's economic development.
- b) Water charges.
- c) Agricultural Research.
- d) Crop Insurance in India.
- e) Gender based income disparities.
- f) Impact of WTO on agriculture.

Q.2 Describe the contribution of Mellor and Lewis to Agricultural Development theory.

Q.3 a) Write about investment on major irrigation projects in India.
b) What are the main criticisms against large dams?

Q.4 What is New Technology applied in Indian Agriculture? What is its impact on-production; Productivity; and real wages?

Q.5 a) Comment on Agricultural Price Policy in India.
b) Explain the importance of Microfinance.

Q.6 a) What are the objectives of land reforms?
b) Write a note on- i) Tenancy reforms
ii) Abolition of Intermediaries Act.

Q.7 Answer **any two** of the following:

- a) Land Ceiling Act.
- b) Agricultural Taxation.
- c) Foreign capital & Indian agriculture.
- d) Methods of Surplus Extraction.

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना:
१. प्रश्न क्रमांक १ अनिवार्य आहे.
 २. उर्वरित प्रश्नांपैकी कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.
 ३. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
 ४. संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहा.

प्र.१ कोणत्याही तीनवर टिपा लिहा:

- अ) भारताच्या विकासात शेती क्षेत्राची भूमिका
- ब) पाणी पट्टी
- क) शेतीसाठी संशोधन
- ड) भारतातील पीक विमा योजना
- इ) लिंग आधारीत उत्पन्न विभेद
- फ) जागतिक व्यापार संघटनेचा (WTO) शेती क्षेत्रावरील प्रभाव

प्र.२ कृषी विकासाच्या सिद्धांतात लुईस आणि मेलर यांच्या योगदानाचे वर्णन करा.

प्र.३ अ) भारतातील मोठी धरणे यांसाठी केलेल्या गुंतवणुकीचे परीक्षण करा.

ब) मोठ्या धरणांच्या विरोधात कशाप्रकारे टीका केली जाते?

प्र.४ भारतीय शेती क्षेत्रात वापरलेले नवीन तंत्र कोणते? त्या तंत्राचा पुढील बाबीवर झालेला परिणाम सांगा.

- अ) उत्पादन
- ब) उत्पादकता
- क) वास्तव वेतन

प्र.५ अ) भारतातील कृषीविषयक किंमत धोरणावर भाष्य करा.

ब) भारतातील अर्थव्यवस्थेतील सूक्ष्म वित्तपुरवठ्याचे महत्त्व अभ्यासा.

प्र.६ अ) भूहक्क सुधारणाची उद्दिष्टे स्पष्ट करा.

- ब) टिपा लिहा: i) कुळ कायदा
- ii) मध्यस्थ निर्मूलन कायदा.

Q.P. Code :09787

प्र.७ कोणतेही दोन टिपा लिहा:

- अ) कमाल भू-धारणा कायदा
- ब) शेतकी कर आकारणी
- क) भारतीय शेती व विदेशी भांडवल
- ड) वाढावा काढण्याच्या पद्धती

N.B. : (1) All questions carry equal marks.

(2) Attempt any four questions.

1. Explain the following:- (25)

(a) Nature and causes of labour migration in India

(b) Employment generation policies in India

2. Discuss the following:- (25)

(a) Long run demand curve for labour

(b) Impact of globalisation on labour

3. Explain briefly the following:- (25)

(a) Marginal productivity theory of wages

(b) Demand and supply theory of wages

(c) Wage fund theory of wages

4. Examine the following:- (25)

(a) Employment security and efficiency

(b) Insider-Outsider theory of industrial relations

5. Explain briefly the social security measures in India. (25)

6. Discuss the following:- (25)

(a) History of trade union movement in India

(b) Role and functions of ILO

7. Write notes on **any two** of the following:- (25)

(a) Types of unemployment in India

(b) Wage differentials in India

(c) Implicit contract theory

(d) Problems of organized and unorganized labour in India

(३ तास)

[एकूण गुण : १००]

सूचना : १. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

२. खालीलपैकी कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.

१. खालील बाबी स्पष्ट करा. (२५)
अ) भारतातील श्रमाच्या स्थलांतराचे स्वरूप व कारणे
ब) भारतातील रोजगार निर्मिती धोरणे
२. खालील बाबींची चर्चा करा. (२५)
अ) श्रमाचा दीर्घकालीन मागणी वक्र
ब) जागतिकीकरणाचा श्रमावर होणार परिणाम
३. खालील बाबी थोडक्यात स्पष्ट करा. (२५)
अ) सीमांत उत्पादकतेच्या वेतन सिद्धांत
ब) मागणी व पुरवठ्याचा वेतन सिद्धांत
क) मजुरी निधी वेतन सिद्धांत
४. खालील बाबींचे परीक्षण करा. (२५)
अ) रोजगार सुरक्षा व कार्यक्षमता
ब) औद्योगिक संबंधातील अंतर्गत- बहिर्गत सिद्धांत
५. भारतातील सामाजिक सुरक्षितता थोडक्यात स्पष्ट करा. (२५)
६. खालील बाबी स्पष्ट करा. (२५)
अ) भारतातील कामगार संघटनांचा इतिहास
ब) आंतरराष्ट्रीय कामगार संघटनेची भूमिका
७. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टीपा लिहा. (२५)
अ) भारतातील बेरोजगारीची कारणे
ब) भारतातील मजुरी भिन्नता
क) पूर्ण करार सिद्धांत
ड) भारतातील संघटित व असंघटित कामगारांच्या समस्या